

CONTACTCLOWNS IN DE ZORG

Contact maken met personen met een verstandelijke beperking is niet altijd gemakkelijk. Het is belangrijk om steeds op zoek te gaan naar nieuwe invalshoeken, naar nieuwe manieren om aandacht te geven aan de cliënten. Hiervoor doet vzw De Bolster Kluisbergen sinds 2014 beroep op de Contactclowns in de Zorg, Neuze Neuze. Contactclowns hebben een positieve inbreng in de ondersteuningsbenadering van de cliënten en werken op een procesmatige, belevingsgerichte manier die volledig past binnen de visie van de voorziening. Een clown sluit, door zijn eigen clowneske kijk op de wereld, naadloos aan op hoe de cliënten de wereld waarnemen en ervaren. Contactclowns Geert en Nele komen vaak langs in vzw De Bolster Kluisbergen.

Artikel door Pieter Jouretz en Lut Van Steenbrugge

Nele heeft een opleiding van twee jaar als contactclown in de zorg gevolgd. Daarvoor heeft ze ervaring opgedaan als opvoedster bij personen met een verstandelijke beperking. Geert is tien jaar geleden begonnen met een opleiding clownerie. Het werken als clown is voor hem een ongedwongen manier om bij mensen een ingangspoort te vinden.

Doel van het project?

De contactclowns werken in totaal met acht verschillende clowns. Bij elke contactclown ligt het karakter van de clown in het verlengde van het persoonlijk karakter. Bepaalde karaktertrekken worden wel uitvergroot maar in het algemeen is de clown een personage die sterk aanleunt bij het eigen karakter. Nele is hoofdzakelijk een rustige clown die vertrekt vanuit de kalmte, terwijl Geert meer de energieke clown is. Ze bereiden geen act voor, er zijn geen verwachtingen en ze gaan ervan uit dat er niet altijd iets moet gebeuren. Er is wel een algemeen kader die elke clown volgt, namelijk het belevingsgericht werken vanuit de impulsen maar iedereen vult dit op zijn eigen manier in.

Algemene werking

Een algemene sessie bestaat niet aangezien alle cliënten anders zijn, op verschillende manieren reageren en op verscheidene manieren benaderd worden. Er is een verschil tussen een contactclown en een klassieke clown. De klassieke clown haalt al eens een gekke streek uit, terwijl de contactclowns een dieper contact willen leggen. Mensen met een verstandelijke beperking kunnen vaak nog verbaal communiceren, ook al begrijpen ze hen niet altijd. Het non-verbale aspect is dus van groot belang. Men luistert naar de intonatie, het volume, de snelheid,... en in een soort

Jabber-taal gaat men in dialoog met de cliënt.

Door gebruik te maken van muziek, taal, geuren, kleuren,... tracht men in de leefwereld van de cliënt te stappen. De algemene bedoeling is dat de mensen, zowel cliënten als begeleiders, iets meedragen als ze weggaan. De contactclowns trachten de begeleiding te betrekken in hun project door zinvolle informatie door te geven met het oog op toekomstige contactnames met de cliënt.

Kostenplaatje

Een project waarbij men acht maal per jaar langskomt kost 1920 euro voor de voorziening. Men werkt via het systeem van de kleine vergoedingsregeling. Dat is een soort all-in onkostennota waarin alles zit zoals vervoer, materiaal, het werk,... Bij elk bezoek aan de voorziening geeft men een officiële nota af, waarvan er een exemplaar voor de voorziening is en eentje voor de contactclowns zelf zodat alles officieel en correct verloopt. Er is wel een beperking op vlak van het maximale aantal keer dat zij een voorziening mogen bezoeken (30 per jaar). Hun droom is dat men het project goedkoper kan maken via sponsoring. Gratis wil men het niet doen, want ze willen dat de voorzieningen hun werking op een kritische manier bekijken.

Wat brengt de toekomst?

Naar de toekomst toe willen de clowns wat ze leren vanuit de voorzieningen uitdragen naar anderen toe op een haalbare en betaalbare manier. Men speelt met het idee om vorming te geven in een voorziening waar men de werking van de clowns al kent, en hierop personen van andere voorzieningen uit te nodigen. Op deze manier kunnen personen van verschillende voorzieningen elkaar leren kennen en ervaringen uitdelen. De workshop zou in de richting gaan van 'Belevingsgericht werken vanuit de grondhouding van de clown'.

Personen die meer interesse hebben in de werking van de Contactclowns in de Zorg, NeuzeNeuze kunnen terecht op www.contactclownsinezorg.be.